

Asia: Lamustenmäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus

Pieksämäen kaupunki
kirjaamo@pieksamaki.fi

Lausunto

1 Johdanto

Tuulikolmio Oy suunnittelee Lamustenmäen tuulivoimapuiston rakentamista Pieksämäelle Etelä-Savoon. Pieksämäen kaupunki on pyytänyt Luonnonvarakeskukselta (Luke) lausuntoa Lamustenmäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksesta. Lamustenmäen alueelle laaditaan alueidenkäyttölain 77 §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava. Alueelle on suunnitteilla enintään 5 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Luonnonvarakeskus lausuu kaavaluonnoksesta toimialansa näkökulmasta. Lausunnossa keskitytään osayleiskaavan kaavaluonnokseen ja sen suhteeseen luonnon monimuotoisuutta koskevaan vaikutusarviointiin.

2 Lausunto

Luke katsoo, että luontoinventoinnit ovat luontotyyppien ja lajiston osalta kattavia ja esittää muutamia huomioita luontoinventointeihin liittyen.

Lähtökohtaisesti voimaloiden sijoittelussa sekä alueen tiestön rakentamisessa tulisi huomioida arvokkaat luontokohteet. Voimaloita ei tulisi sijoittaa niiden päälle tai niiden välittömään läheisyyteen, etteivät ne heikentäisi luontokohteiden ekologista tilaa. Huomiota olisi kiinnitettävä myös rakentamisvaiheen vesistövaikutuksiin ja pyrkiä estämään esim. rehevöittävät päästöt lähialueiden vesistöihin. Pöllöselvitys on tehty vain yhtenä vuonna. Pöllöjä ei havaittu alueella. Tuloksiin kuitenkin vaikuttaa oleellisesti ravintotilanne, joten olisi suotavaa tehdä useampi vuotinen inventointi alueen pöllöjen esiintymisestä.

Suurpetoja liikkuu hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä. Hankealue ja muut alueen läheisyyteen suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet saattavat vaikuttaa ajan oloon alueen ekologiseen kytkeytyvyyteen ympäristöönsä. Etenkin jos tuulivoimarakentaminen alueella lisääntyy tulevaisuudessa. Näillä saattaa olla vaikutusta alueen suurpetojen ja vaikuttaa myös muiden isojen nisäkkäiden kuten hirvien liikkumista.

Linnustoon kohdistuva mahdollinen suora vaikutus on törmäyskuolleisuus. Sen vaikutusalue riippuu hyvin paljon tarkasteltavasta lajista ja sen liikkeistä. Suurikokoisilla, laajalti liikkuvilla lajeilla vaikutukset voivat ulottua laajalle. Pikkulintuihin tuulivoimaloilla on yleisesti ottaen vähäisin vaikutus. Herkimpiä lajeja ovat mm. suuret, petolinnut ja kanalinnut, jotka törmäävät voimalan torniin. Törmäyskuolleisuus ajoittuu tuulipuiston toiminnan ajalle. Linnustoon voi kohdistua myös estevaikutusta sekä häirintävaikutusta muun muassa melun, visuaalisten ärsykkeiden ja reunavaikutuksen lisääntymisen vuoksi. Elinympäristön menetys, laadun huononeminen tai pirstoutuminen voivat vaikuttaa lajien säilymiseen ja lisääntymiseen.

Hankkeen petolintuihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin tulee perustua riittäviin lähtötietoihin. Mikäli törmäysriski on tuulivoimala-alueella suuri, tulee

voimaloiden vaikutusten merkittävyyttä petolintuihin havainnollistaa törmäysmallinnuksen avulla.

Isojen lintujen muuttoreitit sijoittuvat ainakin hanhien osalta osin hankealueelle. Luken näkemyksen mukaan tulisi huomioida, että muuttoreitit saattavat vaihdella vuosittain jossain määrin esimerkiksi sääolosuhteitten takia. Muuttolintuselvityksissä ei ole huomioitu lintujen lentokorkeuksia. Epäselväksi jää mikä osa isoista linnuista ylittää hankealueen potentiaalisessa törmäyskorkeudessa. Kanaintujen törmäysriski voimaloihin on mahdollinen riski. Törmäyksiä voidaan vähentää maalaamalla voimaloiden rungot näkyvällä värillä.

3 Lausunnon tiivistelmä

Lamustenmäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksessa huomioidaan hakkeen luontovaikutukset kohtuullisella tasolla. Olisi kuitenkin kiinnitettävä huomiota tehtyjen inventointien kattavuuteen huomioiden lajien ajallisen esiintymisen vaihtelu sekä isojen lintujen törmäysriski voimaloihin. Mahdolliset yhdysvaikutukset erityisesti suuriin nisäkkäisiin tulisi huomioida ekologisten yhteyksien säilymisen muodossa. Erityisesti jos lähialueille on lähitulevaisuudessa rakentumassa lisää tuulivoima-alueita.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 09.12.2025 klo 09:57:31.

Lausunnon valmistelija(t):
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: